

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové, v právní věci žalobce **R.H.M.**, zastoupeného JUDr. Pavlem Tomkem, advokátem se sídlem Karlovy Vary, Polská 4, proti žalovanému **Krajskému úřadu Karlovarského kraje**, se sídlem Karlovy Vary, Závodní 353/88, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22.7.2013, č.j. 2282/DS/13-3,

t a k t o:

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků řízení n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I.

Napadené rozhodnutí.

Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 22.7.2013, č.j. 2282/DS/13-3 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Sokolov (dále jen „prvoinstanční orgán“) ze dne 2.5.2013, č.j. OD-4406/69449/2012/OM (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

Prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta „žádost žalobce o udělení řidičského oprávnění a vydání řidičského průkazu České republiky“.

II.

Žaloba.

Žalobce žalobu odůvodnil tím, že k podané žádosti žalobce předložil potvrzení o přechodném pobytu žalobce na území České republiky, a to na adrese ... od 16. 6.2011 do 15. 2.2012 a na adrese ... s „povoleným“ pobytem od 5.12.2012 do současnosti. Nájemní smlouvu ze dne 15.12.2011, jejímž předmětem je bytová jednotka o velikosti 1+1 v budově č.p. 606, stojící na pozemku parc.č. 852, v k.ú. Horní Slavkov, uzavřená na dobu neurčitou s účinností od 15.12.2011. Výpis ze živnostenského rejstříku k ohlašovací živnosti volné s datem vzniku oprávnění ke dni 7.5.2013. Žalovaný předně poukázal na to, že „*ve spisu jsou založeny informace ze Spolkové republiky Německo o evidovaných 13 rozhodnutích včetně informace, že dosud odvolatel svou způsobilost křížení motorových vozidel na území SRN neprokázal, a že jeho řádné bydliště, jeho životní středobod, je v SRN*“. Již prvoinstanční orgán uvedl, že v případě odnětí řidičského oprávnění v SRN je řidič povinen pro opětovné získání řidičského oprávnění v SRN předložit kladné lékařsko-psychologické posouzení, které prokazuje, že je opět způsobilý k řízení motorových vozidel. Podle názoru prvoinstančního orgánu, se kterým se žalovaný zcela ztotožnil, v takovém případě neexistuje žádná možnost stanovit lhůtu ohledně účinků rozhodnutí o odebrání řidičského oprávnění, poněvadž žadatel může požádat o opětovné udělení řidičského oprávnění až po doložení výše uvedeného posudku. Žalovaný dále uvádí, že uzavřená nájemní smlouva ze dne 15.12.2011 se vztahuje k předmětu nájmu, u něhož je uveden v katastru nemovitostí způsob využití průmyslový objekt, přičemž tato nájemní smlouva je podepsána pouze jedním z manželů, kteří tuto nemovitost vlastní což údajně způsobuje neplatnost nájemní smlouvy. Tato skutečnost vzbuzuje zásadní pochybnosti o obvyklém bydlišti žalobce na území České republiky. Žalovaný také uvedl, že žalobcem předložené potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky není třeba zpochybňovat, což žalovaný nikdy nečinil, nečiní a ani činit nehodlá, přičemž jedním dechem dodává, že v žádném případě výše uvedené potvrzení neprokazuje obvyklé bydliště žadatele na území České republiky.

V části žaloby uvozené slovy „*Nesprávné hodnocení splnění podmínky zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel*“ žalobce namítal, že jednou z podmínek pro získání řidičského oprávnění v České republice, (mimo podmínek stanovených v § 82 odst. 1 písm. a) - g) je, že řidičské oprávnění nelze udělit osobě, jejíž řidičské oprávnění bylo v jiném členském státě pozastaveno nebo odejmuto, nebo jí byl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, pokud neuplynula lhůta pro opětovné udělení řidičského oprávnění. Žalobce k žádosti o udělení řidičského oprávnění v České republice předložil lékařský posudek o zdravotní způsobilosti ve smyslu ustanovení § 92 odst. 4 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, který prokazuje, že je plně způsobilý pro řízení motorových vozidel a splňuje podmínky stanovené právním řádem České republiky pro udělení řidičského oprávnění. Nelze zajisté pominout, že novelizace zákona o silničním provozu je důsledkem implementace Směrnice č. 2006/126, která stanoví, že členský stát odmítne uznat platnost řidičského oprávnění, které jiný členský stát vydal osobě, jejíž řidičský průkaz je na území prvního státu omezen, pozastaven nebo odejmuto. Podle názoru prvoinstančního orgánu a žalovaného žalobce obešel podmínku stanovenou právním řádem Spolkové republiky, když žádá o vydání řidičského průkazu v České republice, aniž by podmínku kladného lékařského psychologického posudku vypracovaného v SRN splnil. Rozhodující je, že se jedná o osobu, které je řidičské oprávnění odejmuto, pozastaveno, odňato, nebo zrušeno. Žalobce v této

souvislosti uvádí, že zákaz řízení motorových vozidel vydaný ve Spolkové republice již pominul a opravňuje k podání žádosti o vydání řidičského oprávnění ve Spolkové republice, za předpokladu, že předloží pozitivní lékařský posudek. Pouze v tom je možné se správním orgánem souhlasit. Z výpisu z evidence řidičských průkazů Spolkové republiky je zcela evidentní, že v současné době odvolatel nemá v žádném členském státě EU omezeno, pozastaveno, nebo odejmuto řidičské oprávnění a odvolatel není „*předmětem žádného opatření*“. Současně je však třeba uvést, že odvolatel má obvyklé bydliště v České republice a může žádat o vydání řidičského oprávnění v České republice, přičemž pokud splní podmínky stanovené právním řádem České republiky, je správní orgán povinen řidičské oprávnění vydat. Správní orgán zcela pomíjí, že Směrnice upravuje pouze minimální harmonizaci vnitrostátních ustanovení týkající se podmínek pro udělování řidičských oprávnění. Členské státy tedy mohou v této oblasti zachovat nebo přijmout přísnější právní úpravu, přičemž je nepochybné, že Spolková republika má přísnější právní úpravu než Česká republika (stanovení přísnějších podmínek obvyklého bydliště není možné). V této souvislosti je nutné upozornit, že připustit, že členský stát (Česká republika) je oprávněn odeprít udělit řidičské oprávnění na základě podmínek právního řádu jiného členského státu pro opětovné vydání řidičského oprávnění v tomto členském státě (Spolková republika) je samotným popřením zásady vzájemného uznávání zavedeného Směrnicí 91/439 a později Směrnicí Rady 2006/126. Hlavním cílem obou Směrnic je zejména usnadnit volný pohyb osob na území členských států EU. Současně je nutné uvést, že rozhodnutí o nevydání řidičského oprávnění v České republice z důvodu, že odvolatel po uplynutí zákazu ve Spolkové republice nepředložil pozitivní lékařský posudek, by způsobilo, že by členský stát, který zavedl nepřísnejší podmínky pro udělení řidičského oprávnění, mohl nastavit úroveň požadavků, které by musely ostatní členské státy respektovat, aby jimi udělená oprávnění mohla být na území členských států, která tyto nepřísnejší požadavky zavedly uznána. Takový výklad a aplikace Evropského práva je v přímém rozporu s jejich účelem a právní hodnocení správního orgánu je v příkrém rozporu s eurokonformním výkladem vnitrostátního práva, v rozporu s Ústavním pořádkem a je proto nesprávné a nezákonné. Je proto naprosto legitimní a plně v souladu se svobodou pohybu a svobodou usazování žádat o udělení řidičského oprávnění v kterémkoliv členském státě, za předpokladu, že žadatel splní podmínky dané právním řádem členského státu, ve kterém má obvyklé bydliště. Přísné podmínky opětovného udělování řidičských oprávnění v SRN jsou právnímu zástupci odvolatele samozřejmě známy. Žalobce je toho názoru, že využití příznivější právní úpravy v jiném členském státě EU není samo o sobě obcházením primárního práva EU, jak vyplývá z judikatury Soudního dvora, ze které si dovolí citovat (rozsudek soudního dvora ve věci Akyuz, C 467/10): „*Je třeba zdůraznit, že skutečnost, že držitel řidičského průkazu pobýval v daném členském státě s cílem využít méně přísné právní úpravy podmínek vydávání řidičských průkazů, je inherentní výkonu práva svobodně se pohybovat a pobýval na území členských států, které je přiznáno občanům Unie čl. 2 odst. 1 SFEU a uznané směrnicemi 91/439 a 2006/126 a sama o sobě neumožňuje prokázat nedodržení podmínky obvyklého bydliště, jak je stanovena v čl. 7 odst. 1 písm. b) a čl. 7 odst. 1 písm. e) uvedených směrnic, která odůvodňují odmítnutí členského státu uznat řidičský průkaz vydaný v jiném státě*“.

V části žaloby uvozené slovy „*Nesprávné právní hodnocení splnění podmínky obvyklého bydliště*“ žalobce namítal, že jednou z podmínek pro udělení řidičského oprávnění je podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, že osoba má na území České

republiky obvyklé bydliště. Žadatel, který nemá na území České republiky trvalý pobyt, je povinen předložit doklad prokazující obvyklé bydliště nebo jiný důkaz k jeho prokázání. Podle § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu, pokud fyzická osoba nemá na území České republiky trvalý pobyt, je obvyklým bydlištěm místo na území České republiky, kde fyzická osoba pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, kterými se rozumí zejména soužití ve společné domácnosti, rodinné vazby, vlastnictví nebo nájem nemovitosti, a popřípadě zároveň i z důvodů podnikání, výkonu jiné samostatně výdělečné činnosti nebo závislé práce na území České republiky, nebo pobývá z důvodu osobních vazeb a pravidelně se na toto místo vrací, ačkoliv podniká, vykonává jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě, není-li výkon takovéto činnosti v jiném státě omezen na dobu určitou. Žalobce dále poukazuje zejména na ustanovení 92 odst. 4 písm. d), podle kterého je dokladem prokazujícím obvyklé bydliště žadatele zejména potvrzení o přechodném pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, výpis z katastru nemovitostí potvrzující vlastnická práva k nemovitosti, nájemní smlouva k nemovitosti, potvrzení o zaměstnání, výpis z živnostenského rejstříku. Z uvedeného je zřejmé, že zákonodárce stanovil demonstrativním a alternativním výčtem, jaké důkazní prostředky „zajišťují“ žadateli prokázání obvyklého bydliště na území České republiky, pokud nemá na území trvalý pobyt. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí na jedné straně uvádí, že potvrzení o přechodném pobytu nezpochybňuje, na druhé straně dodává, že tento důkazní prostředek v žádném případě neprokazuje obvyklé bydliště žalobce. Z ustanovení § 92 odst. 4 písm. d) jasně vyplývá, že dokladem prokazující obvyklé bydliště je mimo jiné potvrzení o přechodném bydlišti cizince na území České republiky. Žalobce si dovoluje v této souvislosti poukázat na ustanovení § 87 a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, podle kterého, k žádosti o vydání potvrzení o přechodném pobytu na území občan Evropské unie předloží cestovní doklad, doklad potvrzující účel pobytu, jde-li o zaměstnání, podnikání nebo jinou výdělečnou činnost anebo studium, fotografie, doklad o zdravotním pojištění; to neplatí, je-li účelem pobytu zaměstnání, podnikání nebo jiná výdělečná činnost a doklad o zajištění ubytování na území. Podle ustanovení § 87n zákona č. 326/1999 Sb. je potvrzení o přechodném pobytu na území veřejnou listinou, kterou cizinec prokazuje mimo jiné adresu pobytu na území České republiky. (§ 87n odst. 2 téhož zákona). Na základě potvrzeného přechodného pobytu na území, kterým prokázal, že na území skutečně pobývá, může na základě své žádosti získat trvalý pobyt ve smyslu ustanovení § 87h odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., který zcela postačuje k získání řidičského oprávnění (samozřejmě mimo splnění dalších podmínek) bez toho, aby správní orgán zkoumal, zda cizinec na území České republiky skutečně pobýval, (výjimky stanovuje § 87k téhož zákona). Současně nelze přehlédnout, že podle § 53 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, platí, že: „Listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány nebo orgány územních samosprávních celků v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními zákony prohlášeny za veřejné, potvrzují, že ide o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, potvrzují i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno. Není proto možné se ztotožnit s argumentací žalovaného, který na jedné straně tvrdí, že v žádném případě nezpochybňuje, nikdy nezpochybňoval a zpochybňovat nebude potvrzení o přechodném pobytu předložené žalobcem a současně toto tvrzení vzápětí vyvracet s tím, že potvrzení o přechodném pobytu v žádném případě neprokazuje obvyklé bydliště žalobce. Takové odůvodnění žalovaného je vnitřně rozporné a nepřezkoumatelné. Skutečnost, že potvrzení o přechodném pobytu je důkazní prostředek, který prokazuje obvyklé bydliště

žadatele o získání řidičského oprávnění v České republice, vyplývá z § 92 odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu ve spojení s § 53 odst. 3 správního řádu. Žalobce si proto klade otázku, na základě jakých skutečností a z provedení jakých důkazních prostředků žalovaný prokázal (důkazem opaku ve smyslu § 53 odst. 3, poslední věta za středníkem), že potvrzení o přechodném pobytu neprokazuje samo o sobě obvyklé bydliště žalobce v České republice. Na základě uvedených ustanovení zákona o silničním provozu a správního řádu je totiž zcela nepochybné, že je to správní orgán, který je povinen prokázat (a to i v řízení o žádosti), že listinný důkazní prostředek, který je podle zvláštního zákona považován za veřejnou listinu, neobsahuje pravdivé údaje. Žalovaný v napadeném rozhodnutí pouze uvedl, že skutečnost, jakým žalobce mění své přechodné pobyty na území České republiky, lze označit za účelové jednání, bez bližšího odůvodnění, pokud pomineme zjištění prvoinstančního orgánu, že na adrese posledního přechodného pobytu ... je údajně v katastru nemovitostí uveden způsob využití průmyslový objekt. Pomineme-li, že způsob využití nemovitosti, který je uveden v katastru nemovitostí nemusí odpovídat skutečnosti, klade si žalobce otázku, jak k uvedenému závěru žalovaný dospěl. Žalobce si dovoluje poukázat na to, že místo posledního přechodného pobytu se zcela shoduje s předmětem nájmu v uzavřené nájemní smlouvě ze dne 15.12.2011. V katastru nemovitostí je způsob využití budovy, ve které je umístěna bytová jednotka a ve které má žalobce své obvyklé bydliště, uveden bytový dům. Žalobci je proto záhadou, jak žalovaný dospěl k závěru, že se jedná o průmyslový objekt. Současně je nutné poukázat na to, předmět nájmu je ve společném jmění pronajímatele a jeho manželky, přičemž pronájem bytové jednotky je vzhledem k rozsahu společného jmění manželů nutné považovat za obvyklou správu ve smyslu ustanovení § 145 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, a jedná se o platný právní úkon. Žalobce dále uvedl, že žalovaným je v rámci odůvodnění rozhodnutí opakovaně zmiňován rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 31.10.2012, č.j. 57 A 5/2011-55, o který se opírá při hodnocení postupu prvoinstančního orgánu. V podané žalobě v tomto případě žalobce prokazoval své obvyklé bydliště potvrzením o přechodném pobytu, který je veřejnou listinou. Nelze pominout, že správní orgán před vydáním rozhodnutí v obnoveném řízení provedl rozsáhlé dokazování, kdy v rámci místního šetření a za součinnosti s Policií České republiky bylo správním orgánem prokázáno, že žalobce obvyklé bydliště v místě uváděného přechodného pobytu mít nemůže, neboť nemovitost není vzhledem k technickému stavu způsobilá takového způsobu užívání žádnou osobou. Žalobce je toho názoru, že i z uvedeného rozsudku Krajského soudu v Plzni je zřejmé, že pokud žalobce jako důkazní prostředek předloží potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky, je to správní orgán, který prokazuje, na základě jakých skutečností povahy skutkové nebo právní dospěl k právnímu závěru, že žadatel nemá obvyklé bydliště na uvedené adrese, obzvlášť za situace, kdy žalobce předložil mimo potvrzení o přechodném pobytu platnou nájemní smlouvu a výpis ze živnostenského rejstříku. Pokud žalovaný v odůvodnění uvádí, že podle vyjádření Spolkového úřadu pro nákladní dopravu ve Flensburgu - SRN je od 1.5.1997 nepřetržitým životním centrem bydliště na adrese ..., je takové tvrzení nepřezkoumatelné. Žalobce se může pouze domnívat, že se jedná o adresu pobytu uváděné žalobce při prvním podání žádosti o udělení řidičského oprávnění v SRN v roce 1997 podle právní úpravy Spolkové republiky Německo v tehdejší době. Podle § 68 odst. 1 správního řádu je (vedle výrokové části a poučení účastníků) povinnou náležitostí správního rozhodnutí odůvodnění. Jedinou možnou výjimkou je skutečnost uvedená v § 68 odst. 4 správního řádu, kde je stanoveno, že odůvodnění rozhodnutí není nutné, jestliže správní orgán prvního stupně všem účastníkům řízení v plném rozsahu vyhoví. Ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu

stanoví povinné náležitosti odůvodnění rozhodnutí: důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, jakými úvahami se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků řízení a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Za zdůraznění stojí především povinnost vyjádřit v odůvodnění úvahy oprávněné úřední osoby ohledně hodnocení jednotlivých důkazů, jednotlivě a v souvislostech, které ve svém souhrnu vedly k výroku rozhodnutí vdané věci. Rozhodnutí prvoinstančního orgánu a žalovaného, kteří v odůvodnění rozhodnutí pouze zpochybňují žalobcem předložené důkazní prostředky, aniž odůvodnění obsahuje uvedené povinné náležitosti odůvodnění rozhodnutí, že naprosto nedostačující. Žalobce je proto přesvědčen, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je pro své nedostačující odůvodnění nepřezkoumatelné a mělo by být již z tohoto důvodu zrušeno. Žalobce se neztotožňuje s právním názorem žalovaného, že obvyklé bydliště na území České republiky musí žadatel prokázat v délce trvání alespoň 185 dní, přičemž tato doba se podle názoru žalovaného vztahuje jak k ustanovení § 2 písm. hh) bod 1a bod 2. Odvolatel je naopak toho názoru, že legální definice pojmu obvyklého bydliště obsahuje dvě podskupiny „*možných žadatelů*“. První podmnožina zahrnuje žadatele, kteří mají k místu obvyklého bydliště osobní a profesní vazby, přičemž současně splňují podmínku pobytu alespoň 185 dní v kalendářním roce. Druhá množina zahrnuje žadatele, kteří mají k místu obvyklého bydliště osobní vazby a pravidelně se na takové místo vrací, aniž by museli splňovat podmínku počtu dní pobytu v kalendářním roce. Žalobce je přesvědčen, že § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu není v souladu se zněním článku 12 Směrnice 2006/126/ES. Žalobce si dovoluje připomenout, že ustanovení § 2 písm. hh) bylo do zákona o silniční provozu včleněno s účinností od 1.1.2012 a od toho okamžiku musí být vykládáno v souladu s účelem výše uvedené směrnice, ačkoliv ostatní ustanovení zákona o silničním provozu, která implementují tuto Směrnici, nabyly své účinnosti od 19. 1.2013. V preambuli Směrnice 2006/126/ES, jmenovitě v odst. 2 je výslovně uvedeno: „*Pravidlo pro řidičské průkazy jsou základními prvky společné dopravní politiky, přispívají ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu a usnadňují volný pohyb osob, které se usazují v jiném členském státě, než ve kterém byl řidičský průkaz vydán. Vzhledem k významu individuálních dopravních prostředků podporuje vlastnictví řidičského průkazu, který je řádně uznán hostitelskými členskými státy, volný pohyb a svobodu usazování osob*“. Hlavní cílem Směrnice je usnadnit volný pohyb osob a usnadnit usazování občanů EU v kterémkoliv členském státě, přičemž vzájemná uznatelnost řidičských průkazů a minimální požadavky na jejich získání, které Směrnice stanovuje, je jedním z právních prostředků, jak volný pohyb osob zajistit a usnadnit. Podle článku 12 Směrnice 2006/126/ES se obvyklým bydlištěm fyzické osoby rozumí: „*místo, kde se určitá osoba obvykle zdržuje nejméně 185 dní v kalendářním roce, z důvodů (i) osobních a profesních vazeb nebo v případě osob bez profesních vazeb z důvodu (ii) osobních vazeb vyplývajících z úzkých vztahů mezi touto osobou a místem, kde bydlí*“. U obou těchto skupin musí být splněna podmínka pobytu na území po dobu nejméně 185 dní v kalendářním roce. Výjimkou z uvedené podmínky pobytu alespoň v délce 185 dní u osob, které mají v členském státě pouze osobní vazby, je skupina možných žadatelů, kteří pobývají na území různých států, neboť profesní vazby mají v jiném členském státě. Pro tuto skupinu možných žadatelů Směrnice stanovuje, že místem osobních vazeb je místo, na které se pravidelně vrací, aniž by Směrnice stanovala pro tuto skupinu osob povinnost splnění pobytu v délce 185 dní v kalendářním roce (teoreticky si lze představit situaci světově úspěšného sportovce, který profesně celý rok cestuje po světových turnajích a v České republice, kde má osobní vazby

není déle než 185 dní v roce a nemá v ČR trvalý pobyt - viz Tomáš Berdych, tenista). Článek 12 odst. 2 Směrnice totiž zní „za obvyklé bydliště osoby, jejíž profesní vazby jsou jinde než osobní vazby a která tedy střídavě pobývá na různých místech ve dvou nebo více členských státech, se však považuje místo jejich osobních vazeb, pokud se tam pravidelně vrací“ je tak zřejmé, že druhý odstavce článku 12 Směrnice a ustanovení § 2 písm. hh) bod 2 zákona o silničním provozu nejsou zcela totožné, přičemž ustanovení § 2 písm. hh) bod 2 je vykládáno správním orgánem tak, že i tato skupina žadatelů musí splňovat podmínku pobytu v délce 185 dní v kalendářním roce v místě, ke kterému má osobní vazby. Tento výklad správního orgánu není správný a je v rozporu s účelem a cílem Směrnice, kterého má být dosaženo. Žalobce je proto toho názoru, že zákon o silničním provozu stanovuje přísnější podmínky pro dosažení řidičského oprávnění, neboť požaduje splnění podmínky pobytu na území v délce 185 dní i pro osoby, které mají osobní vazby (a osobní vazby zde mají, pokud se sem pravidelně vrací) v České republice a profesní vazby v jiném členském státě. Ačkoliv v obecné rovině je možné, aby členské státy při implementaci Směrnice a pro dosažení jejich cíle stanovily přísnější podmínky vnitrostátní úpravy, nemohou tak učinit, jedná-li se o základní princip, na kterém stojí Evropské společenství, kterým je volný pohyb osob. Taková vnitrostátní úprava a její aplikace orgány veřejné moci stanovující přísnější podmínky volného pohybu a svobody usazování než stanovuje Unijní právo, je nepřipustná a v příkrém rozporu s unijním právem. Je-li ustanovení vnitrostátního práva v rozporu s unijním právem, potom musí být přednostně aplikováno ustanovení unijního práva a konfliktní norma vnitrostátního práva se v takovém případě stává automaticky neaplikovatelnou. Přírodního účinku směrnice se mohou jednotlivci dovolat před vnitrostátními soudy. Povinnost aplikovat ustanovení směrnice namísto konfliktního vnitrostátního práva mají nejen soudy, ale i správní orgány, tedy i obecní úřady s rozšířenou působností vykonávající přenesenou působnost, tedy i žalovaný. Žalobce je proto přesvědčen, že žalovaný nejenom, že nesprávně zjistil skutkový stav, k jehož zjištění dospěl na základě procesně vadného postupu, ale současně napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že při rozhodování vycházel z okolností daného případu, kdy měl žalobce nezpochybnitelně možnost prokázat obvyklé zdržování se na území České republiky množstvím jím navržených důkazů. Nic takového však nenavrhнул, ani neprokázal skutečnost o obvyklém zdržování se na území, přestože k tomu byl vyzván. Z dikce § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu je zřejmé, že obvyklé bydliště se vždy vztahuje k osobním vazbám na území a nepostačuje prokázání vazeb pracovních. Z toho důvodu považoval žalovaný polemiky o tom, že ke splnění a plnění podmínky obvyklého bydliště na území České republiky ve smyslu zákona o silničním provozu a správního řádu postačuje předložení formálně vydaného potvrzení o přechodném pobytu na území bez dalšího a smlouvy o pronájmech na dobu určitou na různých adresách bez prokázání osobních vazeb k území. Namísto zákonem dané součinnosti ve smyslu povinnosti uvést takové důkazní prostředky, které by nezvratně prokazovaly splnění podmínky mít obvyklé bydliště na území České republiky, trvá na svém výkladu splnění podmínek pro udělení řidičského oprávnění s vydáním řidičského průkazu České republiky a domáhá se jeho vydání, aniž by prokázal splnění podmínky obvyklého bydliště na území ve

smyslu zákona o silničním provozu. Skutečnost, že žalobce setrvává na svém výkladu plnění podmínek pro udělení řidičského oprávnění s vydáním řidičského průkazu České republiky, žádné další důkazní prostředky, které by splnění podmínky obvyklého bydliště nezvratně prokazovaly, nenavrhnu, nedal správnímu orgánu jinou možnost, než žádost zamítnout. K žalobcem tvrzenému rozporu a nepřezkoumatelnosti odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný může pouze zopakovat úvahy, které již vyslovil a na něž se odkazuje. Způsob, jakým žalobce své přechodné pobyty na území ČR mění a dle toho podává žádosti o řidičská oprávnění, lze označit jako účelová jednání. Potvrzení o přechodném pobytu je vydáno pro vlastní potřebu cizince a dokládá, že na území má povolený přechodný pobyt. Smyslem vymezení obvyklého bydliště v právu Evropské unie je vytvoření právního rámce proti obcházení represivních opatření členských států v oblasti odnímání řidičských oprávnění či řidičských průkazů. Potvrzení o povolení k přechodnému pobytu není synonymem prokázání místa obvyklého bydliště ve smyslu zákona o silničním provozu a to je třeba respektovat. Žalovaný vycházel, kromě zákona o silničním provozu, rovněž ze správního řádu, kdy je procesní povinnost účastníků řízení označit důkazní prostředky pro získání důkazů na podporu jejich tvrzení „silnější“ v řízení o žádosti, kdy z povahy věci dost dobře ani nelze požadovat na správním orgánu, aby obstarával za účastníka řízení podklady a skutečnosti, které povedou ke kladnému rozhodnutí, tedy k vyhovění žádosti. Podkladem pro rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků řízení, které mohou účastníci řízení podávat v průběhu celého řízení až do vydání rozhodnutí (viz ustanovení § 50 odst. 1 správního řádu). Podkladem pro rozhodnutí jsou dále skutečnosti známé správnímu orgánu z jeho úřední činnosti, tedy informace a údaje, které správní orgán získal při výkonu své působnosti. Žalovaný vycházel z jemu známé, z úřední činnosti, skutečnosti o takzvané turistice za řidičskými průkazy, jehož důsledkem je obcházení represivních opatření členských států Evropské unie v oblasti odnímání řidičských oprávnění či řidičských průkazů. Protože se skutečnosti známé správnímu orgánu z jeho úřední činnosti nedokazují, posoudil okolnosti podané žádosti za jeden z mnoha bezpočtu případů podaných žádostí v rámci takzvané turistiky za řidičskými průkazy. Žalovaný setrvává na závěrech uvedených v žalobou napadeném rozhodnutí, že se žalobci nepodařilo prokázat splnění podmínky obvyklého bydliště na území České republiky ve smyslu zákona o silničním provozu (nemá-li na území trvalý pobyt) a toto považuje za existenci skutečnosti (skutkové povahy), která znemožňuje žádosti vyhovět. Žalovaný je přesvědčen, že oponentura žalobce ve smyslu dostatečnosti předložených dokladů a potvrzení ve srovnání se skutečným splněním všech podmínek (tedy i podmínky mít obvyklé bydliště na území ČR) pro udělení řidičského oprávnění s vydáním řidičského průkazu České republiky, je z pohledu garance údajů uvedených v řidičském průkazu České republiky účelová a tendenční. Podmínky udělení a držení řidičského oprávnění jsou upraveny v § 82 zákona o silničním provozu. Podle odstavce 1 tohoto ustanovení řidičské oprávnění lze udělit pouze osobě, která splňuje všechny podmínky podle písmene a) až h) zákona o silničním provozu. Podle čl. 7 bod 1. Směrnice Rady 91/439/EHS o řidičských průkazech, řidičské průkazy mohou být vydány pouze žadatelům ... b) kteří mají obvyklé bydliště na území členského státu, který řidičský průkaz vydal, nebo kteří mohou doložit, že už tam alespoň šest měsíců studují. Důkazy vyvracející více než důvodné pochybnosti o obvyklém zdržování se vycházející ze skutečné domácnosti fyzické osoby na území ČR navrženy či předloženy nebyly. S odkazem na uvedené trvá žalovaný na tom, že v průběhu řízení nedošlo ke krácení práv žalobce a bylo vůči němu postupováno v souladu se zákonem. Námitky uváděné žalobcem považuje žalovaný za vyvrácené, bezpředmětné a

neopodstatněné. Dle názoru žalovaného nelze ze skutečností uváděných žalobcem v podané žalobě prokázat či dovodit nezákonnost napadeného rozhodnutí či takové vady řízení, které by odůvodňovaly zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání.

Účastníci při jednání setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

V.

Posouzení věci soudem.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Úvodem je nezbytné konstatovat, že odůvodnění prvoinstančního ani napadeného rozhodnutí není opřeno o závěr o „*nesplnění podmínky zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel*“ či „*o obcházení primárního práva EU využitím příznivější právní úpravy v jiném členském státě EU*“, a proto námitky uvedené v části žaloby uvozené slovy „*Nesprávné hodnocení splnění podmínky zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel*“, nebyly jakkoli způsobilé prokázat nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Na základě ustanovení § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu lze řidičské oprávnění udělit pouze osobě, která má na území České republiky obvyklé bydliště nebo zde alespoň 6 měsíců studuje.

Co je nutné rozumět pod pojmem „*obvyklé bydliště na území České republiky*“ je stanoveno v ustanovení § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu. Obvyklé bydliště na území České republiky je místo trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, nebo pokud fyzická osoba nemá na území České republiky trvalý pobyt, místo na území České republiky, kde fyzická osoba 1. pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, kterými se rozumí zejména soužití ve společné domácnosti, rodinné vazby, vlastnictví nebo nájem nemovitosti, a popřípadě zároveň i z důvodů podnikání, výkonu jiné samostatně výdělečné činnosti nebo závislé práce na území České republiky, nebo 2. pobývá z důvodu osobních vazeb a pravidelně se na toto místo vrací, ačkoliv podniká, vykonává jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě, není-li výkon takovéto činnosti v jiném státě omezen na dobu určitou.

Chtěl-li být žalobce se svojí žádostí o vydání řidičského oprávnění úspěšný, bylo jeho povinností tvrdit takové skutečnosti a tyto následně prokázat, na základě kterých by bylo nutné dospět k závěru, že má na území České republiky obvyklé bydliště.

Povinnost tvrdit pro rozhodnutí věci podstatné skutečnosti vyplývá ze samotného faktu, že je to žadatel, kdo v řízení o vydání řidičského oprávnění tvrdí, že jsou splněny

všechny podmínky pro to, aby jeho žádosti bylo vyhověno. Žadatel je tak povinen konkrétním způsobem popsat časový rozsah stejně tak jako důvody svého pobytu na území České republiky. Není-li totiž znám časový rozsah a důvody pobytu žadatele na území České republiky, je zcela nemožné dospět k závěru, že žadatel má na území České republiky „obvyklé bydliště“.

Povinnost prokázat tvrzené skutečnosti pak vyplývá z ustanovení § 52 věta první správního řádu, podle kterého jsou účastníci povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. V této souvislosti však nelze ani pominout, že opak, tj. že žadatel nemá na území České republiky „obvyklé bydliště“, prokázat objektivně nelze. Správním orgánům tak není možné důvodně vytýkat, že k vyvrácení případného tvrzení žadatele nevedly dokazování. To by bylo možné teprve tehdy, pokud by žadatelem konkrétně tvrzené skutečnosti byly jím skutečně prokázány a správní orgán by za této situace stále tvrdil opak.

Žalobce v průběhu správního řízení konkrétním způsobem nepopsal časový rozsah ani důvody svého pobytu na území České republiky. Svoji obranu ve správním řízení založil pouze na právním názoru, že doložil-li některou z listin uvedených v ustanovení § 109 odst. 8 písm. g) zákona o silničním provozu, prokáže existenci „obvyklého bydliště na území České republiky“. Vyplývá tak například z odvolání žalobce proti prvoinstančnímu rozhodnutí, kde žalobce uvedl: „*Jedna z listin (uvedená v ustanovení § 109 odst. 8 písm. g) zákona o silničním provozu) je pro doložení vazeb a splnění podmínek zákona naprosto dostačující. Pokud měl správní orgán pochybnost o účelovosti pobytu žadatele, mohl vyslechnout pronajímatele, ale i tak by šel nad rámec dikce zákona. Zákon považuje doložení těchto listin za dostačující a jiná argumentace neobstojí.*“

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13.11.2013, č.j. 6 As 47/2013-68 (dostupný na www.nssoud.cz), v bodě 12 dospěl k závěru, že „*pro splnění podmínky vymezené v § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu tedy nepostačí mít na území ČR přechodný pobyt v obecném smyslu, jak správně dovodil krajský soud, nýbrž ve smyslu definovaném ustanovením § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu.*“ V bodě 14 rozsudku pak uvedl, že „*totéž platí i pro otázku, zda se má podle zákona o silničním provozu jednat o přechodný pobyt formální (tedy pouhé právo na území České republiky přechodně pobývat, které by trvalo dostatečně dlouhou dobu), nebo o přechodný pobyt faktický, tedy skutečný fyzický pobyt na území státu. Krajský soud na str. 7 a 8 svého rozsudku přesvědčivě dovodil, že platí druhá možnost, tedy faktický pobyt.*“

Ustanovení § 109 odst. 8 zákona o silničním provozu stanoví, jaké listiny musí být přiloženy k žádosti o vydání řidičského průkazu, nikoli listiny, na základě kterých je správní orgán povinen udělit řidičské oprávnění a řidičský průkaz vydat. Ustanovení § 109 odst. 8 zákona o silničním provozu totiž nic nemění na znění ustanovení § 82 odst. 1 písm. d) ve spojení § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu, resp. povinnosti žadatele tvrdit a prokázat konkrétní skutečnosti, na základě kterých bude nutné dospět k závěru, že má „obvyklé bydliště na území České republiky“. Zákon nestanoví, že řidičské oprávnění bude uděleno „osobě, která předloží některou ze zde zmíněných listin“, nýbrž stanoví, že bude uděleno „osobě, která má obvyklé bydliště na území České republiky“.

Je tomu tak ze zcela prostého důvodu. Předloží-li totiž žadatel například potvrzení o přechodném pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, doloží, že je oprávněn na území České republiky přechodně pobývat, nikoli však skutečnost, že na území České republiky skutečně pobývá. Na tom nemění nic ani ustanovení § 87n odst. 1 a 2 zákona o pobytu, podle kterého je potvrzení o přechodném pobytu na území veřejnou listinou a jeho držitel jím prokazuje své jméno, příjmení a ostatní jména, datum a místo narození, státní příslušnost, adresu místa hlášeného pobytu na území, rodné číslo a další skutečnosti týkající se přechodného pobytu na území. Potvrzení o přechodném pobytu na území je potvrzením o „*adrese místa hlášeného pobytu na území*“, nikoli o tom, že se držitel potvrzení na této adrese zdržuje v rozsahu definovaném v ustanovení § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu. Skutečnost, že byla prokázána „*adresa místa hlášeného pobytu na území*“ tak nevypovídá nic o tom, zda žalobce má na této adrese „*obvyklé bydliště na území České republiky*“ ve smyslu ustanovení § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu.

Předloží-li žadatel výpis z katastru nemovitostí potvrzující vlastnická práva k nemovitosti nebo nájemní smlouvu k nemovitosti, znamená tato skutečnost, že je oprávněn tuto nemovitost užívat, nikoli však skutečnost, že ji skutečně užívá. Předloží-li žadatel výpis z živnostenského rejstříku, znamená tato skutečnost, že je oprávněn na základě živnostenského listu podnikat, nikoli skutečnost, že v místě podnikání skutečně podniká.

V tomto duchu je proto nezbytné vykládat ustanovení § 109 odst. 8 písm. g) zákona o silničním provozu, podle kterého k žádosti o vydání řidičského průkazu musí být přiložen doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele, který nemá na území České republiky trvalý pobyt, nebo návrh jiného důkazního prostředku k jeho prokázání; dokladem prokazujícím obvyklé bydliště žadatele je zejména 1. potvrzení o přechodném pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, 2. výpis z katastru nemovitostí potvrzující vlastnická práva k nemovitosti, 3. nájemní smlouva k nemovitosti, 4. potvrzení zaměstnavatele o zaměstnání, 5. výpis z živnostenského rejstříku. Totéž platí pro výklad obdobně formulovaného ustanovení § 92 odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu.

Správní orgány tudíž v odůvodnění svých rozhodnutí dospěly ke správnému právnímu závěru, když prvoinstanční orgán například na str. 2 odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí uvedl, že „*předložené dokumenty nelze považovat za prokázání osobních vazeb*“, a žalovaný na str. 2 a 3 napadeného rozhodnutí, že „*povolení k přechodnému pobytu na území v žádném případě neproazuje obvyklé bydliště na území ČR*“ a že nájemní „*smlouvy nelze v žádném případě považovat za důkaz nezvratně prokazující splnění podmínky § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu*“.

Žalobce založil svoji obranu ve správním řízení na nesprávném právním názoru, o tom, že k prokázání „*obvyklého bydliště na území České republiky*“ postačuje předložit některou z listin uvedených v ustanovení § 109 odst. 8 písm. g) zákona o silničním provozu. S ohledem na tuto skutečnost žalobce ve správním řízení ani netvrdil konkrétní skutečnosti, na základě kterých by bylo nutné dospět k závěru, že má na území „*obvyklé bydliště na území České republiky*“. Žalobce konkrétním způsobem nepopsal časový rozsah ani důvody svého pobytu na území České republiky. Žalobce tak nemůže správním orgánům důvodně vytýkat, že jej nevyzvaly k předložení důkazů k prokázání jím netvrzených skutečností. S ohledem na

zvolený způsob obrany, žalobce objektivně ve správním řízení ani žádné další důkazní návrhy vznášet nechtěl, když vycházel ze závěru, že vše již prokázal listinami jím předloženými.

Na tomto místě je také nezbytné uvést, že pokud žalobce nepopsal časový rozsah ani důvody svého pobytu na území České republiky, nelze tyto neprokázané skutečnosti ani právně hodnotit. Tedy zabývat se tím, zda žalobce neprokázanými skutečnostmi naplnil definici obvyklého bydliště ve smyslu zákona o silničním provozu a „*Směrnice 2006/126/ES*“. Toliko k námitkám žalobce o přímé aplikovatelnosti příslušné směrnice a srovnáním případu žalobce s českým tenistou.

Nesprávnou je i argumentace žalobcem rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne v Plzni ze dne 31.10.2012, č.j. 57 A 5/2011-55. V této věci bylo ve správním řízení nejprve vyhověno žádosti žalobce o udělení řidičského oprávnění a vydání řidičského průkazu České republiky. Posléze bylo správní řízení obnoveno a vydáno nové rozhodnutí v neprospěch účastníka řízení. Vzhledem k tomu, že to byl správní orgán, kdo tvrdil, že zde jsou důvody pro obnovu řízení, byl to správní orgán, koho tížilo důkazní břemeno ohledně existence důvodů pro nařízení obnovy řízení. Případ žalobce je jiný v tom, že jeho žádosti vyhověno nebylo, žádné řízení o obnově řízení vedeno nebylo, a proto důkazní břemeno leželo zcela na žalobci, nikoli na správních orgánech.

Dlužno doplnit, že prvoinstanční orgán ani žalovaný nebyl povinen žalobci sdělovat, jaké konkrétní skutečnosti vyvolávají pochybnosti o prokázání existence „*obvyklého bydliště žalobce na území České republiky*“, neboť toto by byl povinen učinit teprve tehdy, pokud by žalobce předložil takové důkazy, na základě kterých by bylo nutné dospět k závěru o prokázání „*obvyklého bydliště na území České republiky*“. Teprve tehdy, pokud by i za této situace správní orgán chtěl rozporovat existenci „*obvyklého bydliště žalobce na území České republiky*“, bylo by jeho povinností uvést skutečnosti nebo provést důkazy, které by byly způsobilé tuto skutečnost vyvrátit. Vzhledem k tomu však, že žalobce jím předloženými listinami existenci „*obvyklého bydliště na území České republiky*“ neprokázal, nemohl být tvrzeným způsobem nijak zkrácen na svých právech. Samozřejmě nelze pominout, že prvoinstanční orgán i žalovaný tyto pochybnosti jasně vyjádřili. Ostatně žalobce s některými z nich v žalobě polemizoval. Není tudíž důvodné tvrdit, že správní orgány v průběhu správního řízení své výhrady a pochybnosti o průkaznosti předložených listin nevznesly.

Soud má konečně za to, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů z důvodů nevyporádání odvolacích námitek žalobce. Podstatou sporu mezi žalobcem a správními orgány řízení bylo, zda doložením jím předložených listin byla prokázána existence „*obvyklého bydliště na území České republiky*“. Správní orgány tuto otázku posoudily v odůvodnění svých rozhodnutí zcela v souladu se zákonem, když dospěly k závěru, že tomu tak není. Žádost žalobce tak ve správním řízení, stejně tak jako žaloba v řízení soudním proto nemohly být shledány důvodnými.

VI.

Rozhodnutí soudu.

Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl, neboť není důvodná.

VII.
Náklady řízení.

Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, když měl ve věci plný úspěch. Jelikož žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 1. října 2014

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová